

Digitarinan editoiminen

Osallistujamäärä: 1+

Kesto: 3 x 45 min

Materiaalit: Tietokone tai puhelin, selainpohjainen videoeditointiohjelma (esim. *WeVideo*), tai ladattava editointisovellus (esim. *CapCut*)

Digitarinan valmistamisen viimeinen työvaihe on kuvamateriaalin, äänen ja tekstin editoiminen videomuotoon eli valmiiksi digitarinaksi. Editointityössä nuoret oppivat tärkeitä digitaaitoja tulevaisuutta varten ja voivat löytää itsestään uusia vahvuuksia. Editointityö mahdollistaa myös vertaisoppimisen ja luovan ongelmanratkaisun harjoittamisen. Editointiin kannattaa suhtautua leikkimielellä, sillä yrityksen ja erehdyksen kautta oppii usein parhaiten!

Editointiohjelmia on saatavilla lukuisia eri vaihtoehtoja niin edullisina opetuslisensseinä kuin ilmaisversioinakin. Riippuen käytössäsi olevien tietokoneiden turva-asetuksista voitte valita joko tietokoneelle ladattavan tai internetselaimella toimivan editointiohjelman. Sopivia editointiohjelmia ovat esimerkiksi *WeVideo*, *Storybird*, *Da Vinci* tai *CapCut*. PC:n oma *Windows Live Movie Maker* ja Applen *iMovie* sopivat myös digitarinan tekemiseen. Monet editointiohjelmat ovat ilmaiseksi ladattavissa myös älypuhelimelle. Tällaisia ovat esimerkiksi *WeVideo* ja *CapCut*. Valmiin tarinan voi julkaista halutessaan esimerkiksi Youtubessa tai sosiaalisessa mediassa.

Digitarinalle kannattaa antaa etukäteen ohjepituus, jotta tarinan tekijä osaa arvioida, tarvitaanko lisää materiaalia, vai tulisiko tarinaa tiivistää. Kestävä rahasuhte -työpajoissa ohjepituudeksi on annettu 30 sekuntia – 3 minuuttia.

Erilaisten toimintojen paikka ja järjestys voivat vaihdella editointiohjelmasta toiseen, mutta digitarinaa rakentaessa on hyvä muistaa käydä läpi tietyt askeleet. Pääsääntöisesti editointiohjelmissa aika kulkee vasemmalta oikealle, ja päällekkäin editointinäkyksessä on teksti-, kuva/video- ja ääniraitoja. Ohessa on ohje, jota noudattamalla saatte hyödynnettyä kuvakäsikirjoituksen pohjalta kerätyt materiaalit mielekkääksi ja omannäköiseksi kokonaisuudeksi. Tässä ohjeessa esimerkkinä on käytetty selainpohjaista *WeVideo*-editointiohjelmaa. Ohjeen lopusta löydät sanastoa ja englanninkielisiä vastinpareja suomenkielisille termeille.

Editoinnin askeleet

1. Lataa ottamasi kuva- tai videomateriaali sille laitteelle (tietokone tai älypuhelin), jolla editoit digitarinan.
2. Lataa laitteellesi editointiohjelma tai avaa se internetselaimella. Luo itsellesi tunnukset ja kirjaudu sisään.
3. Lataa kuvat tai videot editointiohjelman mediakansioon.
4. Luo uusi projekti ja nimeä se. (WeVideo: Create new → Video → Start editing)
5. Varmista, että käytössäsi on ainakin seuraavat kolme raitaa:
 - a. Teksti
 - b. Kuva/Video
 - c. Ääni
6. Lisää otsikkoteksti tekstiraidan alkuun. (WeVideo: Raahaa Text-välilehdeltä sopiva tekstipohja Text-raidalle.)
7. Lisää kuvat/videot Media-kansiosta kuva-/videoraidalle.
 - a. Voit muuttaa leikkeiden järjestystä ja pituutta. Kuvan sopiva näyttämisaika on 7–10 sekuntia.
 - b. Kun leikkeet ovat kiinni toisistaan, voit lisätä niiden väliin siirtymiä. (WeVideo: Transitions-välilehti)
8. Lisää tekstiä tekstiraidalle. Kun sijoitat tekstin editointinäkylässä kuva-/videoleikkeen yläpuolelle, se näkyy yhtä aikaa videon päällä.
 - a. Muista lisätä myös lopputekstit, joissa on kerrottu tekijätiedot.
9. Lisää ääntä ääniraidalle ja leikkaa se sopivan pituiseksi.
 - a. Voit lisätä esim. tekijänoikeusvapaata musiikkia, äänitehosteita tai itse nauhoittamaasi puhetta. (WeVideo: Narrate)
10. Lisää vielä halutessasi tehosteita: värisuodattimia, siirtymiä, häivytyksiä tai äänitehosteita.
11. Katso, miltä tarina näyttää esikatseluruudussa:
 - a. Asetu katsojan rooliin: Ehtiikö katsoja lukea ja nähdä kaiken? Onko tarinaa helppo seurata?
 - b. Tee tarvittavat korjaukset esikatselun jälkeen. Esikatsela ja korjaa niin monta kertaa, että olet tyytyväinen tarinaan.
12. Viimeistele projekti valmiiksi videoksi. Ole kärsivällinen, lataamisvaiheessa voi kestää jonkin aikaa! (WeVideo: Finish → Export)
13. Tallenna valmis video itsellesi ja lähetä se ryhmällesi katsottavaksi.

Editointisanastoa

Editointi (editing): Kuvan, tekstin tai äänen muokkaaminen, esim. videon lyhentäminen.

Esikatselu (preview): Editointipöydällä näkyvä ruutu, josta voi katsella keskeneräistä projektia.

Häivytys (fade-in, fade-out): Kuvan tai äänen vaimentaminen, se ikään kuin pikkuhiljaa ilmestyy tai katoaa tyhjyyteen.

Kerronta (narrate): Oman äänen nauhoittaminen esim. kertojan ääneksi tarinan päälle.

Leike (clip): Yksi mediayksikkö, esim. yksi kuva tai äänitehoste, joka on laitettu raidalle muokattavaksi.

Leikkaaminen (cut/split): Leikkeen jakaminen kahteen osaan. Leikkaamisen jälkeen toisen puolen voi poistaa tai siirtää toiseen kohtaan raidalla.

Media: Mikä tahansa digitaalinen materiaali, esim. kuva, video tai musiikki.

Osoitin (cursor): Kaikkien raitojen päältä kulkeva pystyviiva, joka osoittaa, mitä kohtaa projektista parhaillaan editoidaan. Sama kohta näkyy esikatseluruudussa.

Projekti (project): Muokausvaiheessa editointipöydällä oleva digitarina. Se sisältää kuvia tai videoita, ääntä ja tekstiä, mutta voit vielä vaihtaa leikkeiden paikkoja ja tehdä muita muutoksia. Voit tallentaa keskeneräisen projektin ja jatkaa muokkaamista myöhemmin.

Raita (track): Editointipöydällä näkyvä rivi, jolle voi laittaa medialeikkeitä. Kuvalle/videolle, äänelle ja tekstile on omat raitansa.

Rajaaminen (crop): Kuvasta voi rajata reunoilta pois asioita rajaamistoiminnolla. Pystykuvasta voi rajata vaikkapa neliön muotoisen, jos se sopii paremmin videoosi näin.

Siirtymä (transition). Animoitu muutos kahden kuvan/videon välillä. Taiteellinen tehokeino.

Suodatin (filter): Suodatin muuttaa kuvan ominaisuuksia, esim. väriä tai kontrastia. Taiteellinen tehokeino.

Tehoste (effect): Taiteellisia tehokeinoja, joilla voi vahvistaa tarinan välittämää tunnetilaa. Esim. lumisadetta tai ukkosen jylinää voi lisätä tehosteina omien kuvien päälle.

Vieminen (export): Kun projektiin ei haluta enää tehdä muutoksia, se viedään valmiiksi videoksi. Valmiin videon voi tallentaa omalle laitteelle, jakaa kavereille tai julkaista somessa. Valmistu videota ei voi enää muokata.

Miltä editointinäkymä näyttää? Esimerkki WeVideosta:

